

DITT DANDERYD

EN TIDNING FRÅN MODERATERNA I DANDERYD | NUMMER 1 2022

Så har vi gjort Danderyd bättre

Hållbarhet genomsyrar allt vi gör – från miljö till ekonomi.

Danderyd är en underbar plats att leva och bo på, unik med sina grönområden och karaktäristiska kommundelar. En plats som vi vill bevara. Byggandet har därför varit varsamt och vår gröna kommun har värnats genom olika åtgärder som till exempel beslut om ny översiktsplan med sikte på 2050.

Vi tar ansvar för vår miljö, skogar och vatten – idag och för kommande generationer.

Särskilt glädjande är därför att Danderyd rankas som en av Sveriges mest klimatsmarta kommuner. Åtgärder som förbättrar miljö och klimat i allt från skötsel av ängar och skog – på sätt som gynnar djur, bin och andra insekter – till modern teknik för övervakning av luften längs E18.

I Danderyd kombineras villastaden med en hållbar stadsmiljö.

Vi tar nu fram en ny kulturmiljöhandbok för att dokumentera och skydda vår unika bebyggelse och dess bevarandevärden. Handboken ska bli en del av bygglovsbedömningen.

Ekonomi är grunden för välmående verksamheter och vi kan nu ta nästa steg mot målet att ha Sveriges bästa skola.

Skolpengen som följer med eleven är högre idag genom politiska prioriteringar. Vi har en ny konstruktion av hur skolpengen fördelas mellan exempelvis stadier och vilket ansvar respektive skola tar för att ge alla elever den bästa utvecklingen.

Vi moderater har en lång historia att hushålla med

skattebetalarnas pengar – väl och effektivt.

De ekonomiska problem som uppdagades 2018/19 har varit vårt ansvar och skyldighet att prioritera. Vi har varit garanten för en god ekonomi även under denna mandatperiod. Nu har Danderyd en ekonomi i balans, en lägre låneskuld och en robust finansiell struktur med buffert för framtiden.

Vår politik är långsiktig med siktet inställt på idag, imorgon och framtiden.

Vi kallar det för ett evighetsperspektiv. Med en röst på Moderaterna vet du vad du får. Att mycket redan är bra är ingen slump, det är resultatet av ett långvarigt moderat styre av Danderyds kommun.

Så har vi gjort Danderyd bättre.

Danderyd har idag:

- ☑ minskad låneskuld som säkrar ekonomin in i framtiden
- ☑ mer effektiva verksamheter och ny ekonomistyrning
- ☑ högre skolpeng som gör en bra skola ännu bättre
- ☑ ökad trygghet genom fler bevakningskameror, väktar ronderingar, granssamverkansbilar och ungdomskoordinatorer
- ☑ ett nytt bibliotek i Mörby centrum
- ☑ nya möjligheter att idrotta spontant
- ☑ en utvecklad hemtjänst för den som önskar kunna bo kvar hemma längre

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens
ordförande

Johanna Hornberger
Gruppledare
kommunfullmäktige

Ett grönt Danderyd med försiktig utbyggnad

Danderyds unika karaktär – villastad med närhet till grönområden, vatten och huvudstaden – gör oss till en av Sveriges mest attraktiva kommuner. Vi värnar och tar vara på vår gröna kommun och låter det präglade vår politik.

– **Danderyd är en** av landets till ytan minsta och mest tätbebyggda kommuner. I över 100 år har kommunen utvecklats på ett varsamt sätt. Danderyd behöver kompletteras – inte exploateras – med bostäder genom återhållsamt byggande. Nybyggen ska passa in med det som redan byggts. Blandningen mellan villor och lägenheter är i huvudsak bra. Vi ser ett behov att komplettera med mindre villor och radhus för att underlätta flyttkedjor och göra så att fler kan bo kvar hela livet, säger **Claës Breitholz**, ordförande i byggnadsnämnden.

” Danderyd behöver kompletteras – inte exploateras – med bostäder genom återhållsamt byggande.

Vår kulturmiljö är unik

Vi skyddar och bevarar det viktiga arvet genom en

inventering av alla fastigheter i ett nytt kulturmiljöprogram med klassificering av alla fastigheter och deras bevarandevärden. Just nu inventeras Enebyberg. Kulturmiljöprogrammet blir en del av bygglovsbedömningen.

– Även om vi är restriktiva med ny bebyggelse i uppväxta villaområden finns det alltid byggnader som måste få plats och byggas i samklang med befintlig bebyggelse. Dit hör offentliga byggnader som till exempel skolor och äldreboenden. Den extremt långa processen med överklaganden och laglighetsprövningar avseende vård- och omsorgsboendet mitt emot Vasaskolan är äntligen över och beslut om bygglov kommer inom kort, säger **Claës Breitholz**.

Det kan även bli aktuellt med ett nytt vård- och omsorgsboende vid Danderyds sjukhus, där patienthotellet finns idag. Närheten till Danderyds sjukhus är värdefull

för personer med stort vårdbehov. Planen är ute för granskning nu under våren.

Attefallsreglerna var tänkta att förenkla bygglovshandlingen men används ibland till att förtäta gamla uppväxta miljöer. Vi har under mandatperioden arbetat för att begränsa dessa ovarsamma förtätningar så vi skyddar vår unika trädgårdsstad.

” Ny medborgardialog vid byggande fångar upp tidiga synpunkter från danderydsborna.

Claës Breitholz är tydlig med att Danderyds stadsbyggnad i större utsträckning ska präglas av danderydsbornas vilja. Därför har vi initierat en ny medborgardialog som redan införst vid Östra Enebytorget. Syftet är att i ett tidigt skede fånga upp synpunkter kring vad danderydsbor önskar eller saknar.

- En ny skolbyggnad planeras för Stocksundsskolan.
- Den nya detaljplanen för caféet vid Ekudden har vunnit laga kraft.
- På Invernesshöjden byggs drygt 200 lägenheter i tre etapper.
- I Mörby centrum har fler lägenheter byggts och en ny park skapas vid Golfvägen.
- Stora områden i Danderyd är bullerstörda. Ett sätt att minska bullret är att lite högre hus får byggas som bullerskärm längs E18.

Karin Skiöld, Erik Hafström, Anna Sarkany, Pia-Lena Moller och Cles Breitholz (ordförande).
Ej med på bild: Ingrid Erneman, Andreas Tidström, Robert Stael von Holstein.

Danderyd är en av Sveriges mest klimatsmarta kommuner

Vi stärker den biologiska mångfalden genom driften av våra grön- och vattenområden. Tekniska nämnden ansvarar för att bevara och sköta vårt fina, gröna Danderyd på ett hållbart och ekonomiskt sätt.

– **Vi har en miljö** att värna för uppväxande och kommande generationers danderydsbor och rankas som en av Sveriges mest klimatsmarta kommuner av tidningen Aktuell Hållbarhet, säger **Leo Smidhammar**, vice ordförande i tekniska nämnden.

När SCB mäter Nöjd Medborgarindex får Danderyd

fina resultat. 92 procent anser att utbudet av gång- och cykelvägar är bra samt 81 procent anser att säkerheten där är bra. 87 procent är positiva till skötseln av parker, lekplatser och naturområden.

” Vi prioriterar trygga skolvägar.

– **Vi ser också till** att samhällets tekniska infrastruktur – vägar, vatten, avlopp och avfall – håller en god och driftsäker standard. Vi skyddar barnen genom att prioritera trygga skolvägar och cykelstråk. Alla ska tryggt och säkert kunna ta sig fram som gående, cyklist eller bilist, säger **Leo Smidhammar**.

- Beslutat om planskild korsning vid Roslagsbanan i Enebyberg.
- Anlagt gång- och cykelväg vid Klingstavägen, Bråvallavägen och mellan Sätträängsvägen och Edsviksvägen.
- Beslutat om nya bullerskärmar vid Enebybergsvägen.
- Beslutat om åtgärder för att förbättra trafiksituationen vid Inverness.
- Rustat upp ett flertal lekplatser.
- Utvecklat Enebyberg med bland annat nya boulebanor och två gångtunnlar.

- Anlagt en park till Anna Whitlocks minne vid Vendevägen.
- Renoverat strandpromenader.
- Ökat den biologiska mångfalden.
- Ökat fokus på våra unika träd och badsjöar Ösbysjön och Rösjön.
- Ändrat sopsaltningen till att omfatta både gång- och cykelbanor.
- Har mer välstädade återvinningsstationer genom krav på de ansvariga ägarna.
- Byggt en hundrastgård i Rinkebyskogen.

Johan Gröndal, Fredrik Näslund, Cecilia Ålander, Jan Mårtensson, Leo Smidhammar (1.e vice ordförande), Catrin Tidström, Cecilia Henriksson. Ej med på bild: Elisabeth Armfelt.

Kultur, idrott och friluftsliv levandegör vår kommun

I Danderyd finns ett varierat och omfattande utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Vi värdesätter och värnar allas möjligheter att röra på sig och ta del av kultur för välbefinnandets skull.

– **Kultur, idrott och friluftsliv** levandegör vår kommun och erbjuder folkhälsa och friskvård för alla. Tillgänglighet – oavsett förutsättningar – är viktigt, säger nämndens ordförande **Robert Nibelius**.

– Vi har haft begränsningar och utmaningar inom kulturen och fritiden till följd av pandemin. Kulturlivet drabbades av inställda och uppskjutna evenemang. Idrotten fick ändra träningsupplägg. Tävlingar och cuper ställdes in. Risken var stor att barn och ungdomar skulle tappa sugen. Trots detta toppar Danderyd listan över flest träningstillfällen bland barn och

unga (7–20 år) i hela Sverige.
– Allra mest stolt är **Robert Nibelius** över Danderyds nya folkbibliotek i Mörby centrum och kultur- och aktivitetshuset för unga – demo. Här finns bland annat gym, studios, café och ett nytt ungdomsbibliotek med plats för läsning och studier.

” Fler platser för spontanidrott i varje kommunal.

Arbetet med att förebygga användning av alkohol och droger hos unga har intensifierats. Ungt fokus med ungdomskoordinatorerna rör sig

mer där ungdomarna är. De träffar skolelevorna och har samtal kring bland annat mobbning, gruppträck och ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel).

Vi danderydsbor älskar att röra oss i kommunens grönområden och vistas gärna tillsammans i naturen. Pandemin ökade behoven av utomhusvistelse. Vi skapade därför fler platser för spontanidrott i varje kommunal.

- 2 padelbanor – vid Danderyds gymnasium.
- 2 streetbasketplaner – vid Danderyds gymnasium.
- Beachvolleybollplan – i Svanholmsparken, Stocksund.
- Discgolfbana – i Idrottsparken, Stocksund.
- 3 utegym – vid Enebybergs IP, Klingsta och Mörby c.
- Senioregym – vid Grängsgärdet, Stocksund.
- Ösbysjön – flytflotte och bastu, renoverat beachvolleyplan, gjort plats för café.
- Pumptrackbana – vid Lärkängens trafiklekplats.
- Boulepark – vid Spindelparken i Enebyberg.
- Mountainbikespår – i Rinkeby-skogen (startdatum ej fastställt).

Jolanta Kowalkowska, Elisabeth Kotsinas, Robert Nibelius (ordförande), Christer Bergquist, Richard Törnqvist af Ström. Ej med på bild: Lena Strååt, Mattias Arenius, Daniel Chun.

Det ska vara gott att leva hela livet i Danderyd – som barn och ung, mitt i livet och som äldre. Vår politik är långsiktig. Vi förvaltar Danderyd såväl i nuet som för framtiden – i ett evighetsperspektiv. Danderyd är den gröna kommunen med blå politik. Den utmärks av hållbarhet, trygghet, en ekonomi i balans och ett professionellt ledarskap. **Läs om det vi går till val på i nästa nummer.**

Ordning och reda i skolan

Vi ger barn och ungdomar en bra start i livet genom att erbjuda bland de bästa skolorna i Sverige.

– **Vi har genomfört** förändringar som gör verklig skillnad. I princip alla elever i Danderyd klarar grundskolan med gymnasiebehörighet, säger **Lena Cronvall Morén**, vice ordförande i utbildningsnämnden.

” Vi har bland de bästa resultaten och 9:orna är bäst i landet.

Ny konstruktion av skolpeng. Vi har gjort en grundlig genomlysning av skolans ekonomi. Arbetet har lett till nytta för eleverna genom en generell höjning och rättvisare fördelning av medlen mellan stadierna.

Strukturbidrag har införts för skolor med barn som har behov av att undervisas i mindre grupper med färre elever och högre lärartäthet.

Danderyd kan attrahera de bästa pedagogerna och skollidarna och har konkurrenskraftiga löner.

Elevhälsan byggs ut så trösklarna att söka hjälp sänks. Förbättrade digitala lösningar ligger i tiden för ungdomarna. Kultur och Fritid ansvarar för ungdomscoacherna som arbetar tillsammans med elevhälsan bland annat med fokus på ungdomars alkohol- och drogkonsumtion.

Nyanlända elever får den hjälp de behöver utifrån en individuell bedömning baserad på tidigare skolbakgrund och ålder. Tidigare var beloppet samma oavsett elevens bakgrund och behov. Detta kommer underlätta att snabbare komma in i svensk skola.

” Danderyd kan attrahera de bästa pedagogerna och skollidarna.

Egen kommunal särskola till och med klass 6 på Kevingskolan från HT-21. Här erbjuds barn med funktionsvariation anpassad läroplan. Danderyd har tidigare inte haft egen särskola. I stället har föräldrar och barn erbjudits plats på ett par olika skolor utanför kommunen och i blandade klasser.

– Det är självklart att en skolkommun som Danderyd skall kunna erbjuda alla sina elever en fullständig och fullgod skola. Vi märker att barnen trivs och utvecklas mycket väl i vår särskola, säger **Lena Cronvall Morén**.

Särskilt begåvade elever behöver synliggöras och uppmärksammas. Om dessa elever

inte får lämplig undervisning finns risk att de underpresterar och blir understimulerade.

– De särskilt begåvade eleverna uppmärksammas tydligare och får stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling, **Lena Cronvall Morén**.

Skolpeng följer med elev som väljer gymnasiestudier utomlands och går på skola med svensk läroplan. Finns i London, Paris, Nairobi, Madrid och Fuengirola.

Övre raden från vänster: Ulla Hurtig Nielsen, Linnéa Sundman, Emma Wicksell, Lena Cronvall Morén (1:e vice ordförande), Erik Lunell, Karin Markendahl. Ej med på bild: Eva Hiort, Elisabeth Kotsinas.

Våra vackra kulturfastigheter

– **Vi arbetar för** att kommunen ska äga och bevara fastigheter av strategiskt eller kulturellt värde för framtida invånare i Danderyd. Det är en del i att ta hand om kommunens fastigheter med ett evighetsperspektiv, säger **Inger Olsson Blomberg**, vice ordförande i fastighetsnämnden.

” Vi har många vackra kulturfastigheter, nu har vi totalrenoverat både Enebybergs gård och Berga gård.

Enebybergs gård är en av få bevarade gårdar i Stockholmsområdet och har arkitekturhistoriska värden med typiska stilideal från sent 1700-tal då gården ursprungligen uppfördes. Enebybergs gård är en viktig mötesplats som har genomgått en totalrenovering. Enebybergs gårds förening, som har varit till stor hjälp under renoveringsarbetet, har ett särskilt samarbetsavtal så att midsommarfirande,

julgransplundringar och andra aktiviteter kan firas där.

Berga gård är en bevarad del av den 1700-talsmiljö som sträckte sig från Mörby till Danderyds kyrka. Berga gård har troligen funnits som gård sedan vikinga- och medeltiden. År 1572 erhöll Gustaf Banér gården som förläning. Gården har under den senaste tiden renoverats och används nu för daglig verksamhet för personer med funktionsvariation.

Nytt äldre- och korttidsboende

– Äntligen kunde ansökan om bygglov avseende korttidsboende i Djursholm lämnas in till byggnadsnämnden. I samma kvarter kommer också ett vård- och omsorgsboende byggas av extern entreprenör. Processerna för bygglovsansökan och genomförande går hand i hand för de två boendena, säger **Inger Olsson Blomberg**.

- Omfattande renoveringar har utförts på Mörbyskolan.
- Om och tillbyggnaderna av Enebybergs skolor med inriktningen för skol- och idrottslokaler liksom arbetet med Stocksundsskolans om- och tillbyggnad pågår för fullt.
- Nya lokaler för kommunens verksamheter i Mörby centrum samt en ny mötesplats och bibliotek.

Ett tryggare Danderyd

Att öka tryggheten och att motverka kriminalitet är en viktig fråga för oss danderydsbor. Fler väktare rör sig nu i kommunen. En uppskattad insats är att grannsamverkansbilarna har fått ökade resurser och kan nu också bidra till tryggheten vid återvinningsstationerna. För att öka våra ungdomars trygghet har vi stärkt den uppsökande fältverksamheten.

– **Vi skapar trygga** platser genom att polisen patrullerar vid sjukhuset och i centrum i första hand. Tiggeriförbud har införts på flera platser. Vi har installerat kamerabevakning av infartsparkeringen vid Danderyds Sjukhus och ansökt om fler tillstånd, säger **Ludvig Waldenström** och **Karin Nordvall**, vice ordförande respektive ledamot i Brottsförebyggande rådet – Trygg i Danderyd.

” När staten inte tar ansvar för tryggheten behöver vi som kommun göra vad vi kan utifrån våra befogenheter.

– **För att se** med olika ögon hur en plats upplevs har vi genomfört trygghetsvandringar. Tillsammans med polisen, SL, väktare, boende och andra aktörer i ett område uppmärksammas vad som kan göras för att öka tryggheten.

Sista maskan i skyddsnätet

Socialnämnden ansvarar för all kommunalt finansierad välfärd. Det inbegriper bland annat äldreomsorg, verksamhet enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade), kommunens mottagande av flyktingar och för ekonomiskt bistånd.

– **Socialnämnden är** helt enkelt den sista maskan, tryggheten i skyddsnätet runt varje människa som i något skede kan behöva stöd och hjälp i någon form, säger **Carina Erlandsson**, ordförande i socialnämnden.

”Efter att den kommunala hemtjänsten dragits med stora underskott år efter år beslutade vi att avveckla denna.

– **Då de allra flesta** önskar bo kvar i sin hemvanda miljö även om man har stora omsorgsbehov måste hemtjänsten organiseras för att möta detta. Att flytta till vård- och omsorgsboende ska inte vara en förutsättning för omfattande stöd, säger **Carina Erlandsson**.

Socialnämnden har uppdragit åt socialförvaltningen att föreslå hur en sådan hemtjänst kan organiseras i team runt kunden. Förslaget att till exempel rehabilitering och sjukvård också samarbetar runt kunden ger en trygg hemtjänst för både den äldre men också för anhöriga.

Gott betyg

Att följa upp avtal med utförare och att enskilda får den hjälp de behöver och ska ha, är ett av nämndens allra viktigaste uppdrag. Detta görs regelbundet och alltid med fortsatt uppföljning av eventuella brister.

Vid Socialstyrelsens mätning ”Så tycker de äldre om äldreomsorgen 2020” då samtliga hade bytt till privat hemtjänst, svarade 88 procent att man var mycket eller

ganska nöjd sammantaget med hemtjänsten. Vid motsvarande mätning avseende vård- och omsorgsboende svarade även här 88 procent att man var mycket eller ganska nöjd sammantaget med sitt boende.

Förebyggande arbete kring barn och unga

I arbetet kring barn och unga är de förebyggande insatserna av stor betydelse. Socialnämnden har öppnat upp:

- **”Föräldrarådgivning”** en insats av rådgivande karaktär, utan utredning och beslut, som erbjuder låga trösklar att söka hjälp. Varken registrering i socialregister eller journal förs.
- **”Familjecentral”** en ingång för att nå föräldrar och samtidigt vid behov och önskan kunna

erbjuda kompletterande stödinsatser. Familjecentralen erbjuds i samverkan med andra aktörer och förutom socialtjänsten medverkar BVC i Danderyd, öppen förskola och Mama Mia Danderyd.

Volontärer bemannar Välkomstcenter

Danderyd tar självklart sitt ansvar att ta emot flyktingar. Kommunen stöttar nyanlända dels genom arbetscoacher som nosar upp arbete, praktik- eller utbildningsplats och dels ger stöd i att hitta egen bostad.

– Kommunen får stor hjälp av det fantastiska civilsamhället. Volontärer bemannar Välkomstcenter där nyanlända får inblick och introduktion i vårt samhälle, hjälp med myndighetskontakter etcetera, säger **Carina Erlandsson**.

Övre raden från vänster: Elisabeth Frostell, Maria Ljunggren, Bigitta Sundman, Mats Nilsson, Carina Erlandsson (ordförande), Mattias Sjödin. Ej med på bild: Carl Gustav Pfeiffer, Fredrik Westin.

Ett grönare Danderyd med blått styre

Vi är rädda om våra ängar, skogar, parker och vatten. Vi skapar en god miljö för danderydsborna och goda förutsättningar för företagen.

– **Vi skapar ett** hållbart Danderyd med stora grönytor som sköts småskaligt och med bevarade miljöer för insekter, fåglar och andra djur. Vi anlägger eller utvecklar våra parker och naturskyddade marker, säger **Johan Hjelmqvist**, gruppledare i miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Danderyd är en grön kommun, trots att den är tätbebyggd. Vi har stora grönområden, öppna marker, motions- och strövområden. Danderydsborna har rika möjligheter till bad och friluftsliv i

insjöar eller i Östersjön. Mitt i vår, till ytan lilla, kommun har vi både ett levande lantbruk, stora hästhagar runt ridskolan och ett naturreservat.

” Vi skapar miljöer där både barn och vuxna kan lära sig mer om samspelet mellan människa, växter och djur.

Danderyd har ett framsynt sätt att hantera grönytor och sparar stora områden som inte klipps eller slås. Här låter vi träd och ved ligga kvar för att bevara naturens kretslopp.

Det ger unika möjligheter för bin, humlor och andra pollinerare. Vi skapar miljöer där både barn och vuxna kan lära sig mer om samspelet mellan människa, växter och djur.

– **Ett hållbart Danderyd** är mer än så – med ett försiktigt byggande tar vi tillvara och underhåller det som kan bevaras. Om vi bygger nytt görs det med modern teknik, låg energiförbrukning och miljösmarta lösningar. Vi skyddar känslig natur från ny exploatering, säger **Johan Hjelmqvist**.

- Buller och föroreningar reduceras med bullerskydd längs kommunens egna vägar.
- Gamla trafiklösningar ersätts med nya som både bidrar till ökad trafiksäkerhet och en mer hållbar trafikmiljö.
- Kollektivtrafiken förbättras och vi vill binda ihop hela kommunen med en lokal busslinje.
- Differentierade avgifter med sorterat matavfall som sen blir biogas och biogödsel.
- Installerat nytt kylsystem med värmeåtervinning på Stockhagens IP, 360 000 kWh lägre än motsvarande period föregående år. El motsvarande 18 normalstora villor har sparats in.
- I Mörbybadet har miljöbesparingar gjorts med bland annat tilläggsisolerat klimatskal.

Bli medlem!

Moderaterna

Swisha 100 kr till 123 336 0070 eller scanna QR-koden och uppge ditt personnummer.

MUF

Swisha 40 kr till 123 043 85 31 eller scanna QR-koden och uppge MUF följt av ditt personnummer.

